

Sant Jordi, diada nacional? El calendari festiu ens parla d'Espanya

La data triada per cada autonomia per celebrar la seva festivitat no és neutra | C's considera l'11 de Setembre 'polititzat' i advoca per Sant Jordi com a festa 'de tots els catalans' | El govern basc de socialistes i PP va inventar-se una 'Euskadiko Eguna'

Albert Rivera proclamava el 2015 que quan C's governés 'faria de Sant Jordi la Diada de tots els catalans'. | C's

Fa uns dies, al programa Més 324, Xavier Grasset entrevistava a Carlos Carrizosa, president del grup parlamentari de Ciutadans. Al final de l'entrevista, i com qui no vol la cosa, li va preguntar si continuaven defensant que Sant Jordi es convertís en la Diada Nacional de Catalunya i el senyor Carrizosa entre riures, i en un to intranscendent, va contestar l'esperable. Cito: "**L'11 de Setembre és una Diada cada vegada més polititzada** i reivindicativa [que caldria que] canviés per una de més cultural com és la Diada de Sant Jordi."

? El dia de Sant Jordi reivindicarem que no s'exclouï dels actes culturals institucionals el castellà.

? @carrizosacarlos "Ens agradaria que l'11 de setembre que és una data cada cop més polititzada i reivindicativa canviés per una més cultural com és Sant Jordi" @Mes_324
pic.twitter.com/fBr7fF05BZ

? Ciutadans (@CiutadansCs) April 20, 2021

M'hagués agradat que en Grasset li hagués pogut preguntar si considera que Catalunya és una nació, en el sentit més ple del terme, política. Si la resposta hagués estat afirmativa la següent pregunta a fer-li seria: quina data podria ser millor per celebrar la Diada Nacional que aquella que, precisament, reivindica els drets col·lectius i polítics d'aquesta nació? Naturalment, allò que va quedar en el tinter és el més rellevant: **a ulls de Carrizosa i del seu partit polític, Catalunya no és una nació política** perquè a l'Estat espanyol només n'hi ha una, Espanya i, per tant, el dia de Catalunya no ha de vincular-se amb cap reivindicació política, sinó cultural. (Per quedar bé puc imaginar-me'l forçant la màquina i afirmant que Catalunya és una nació cultural que vol dir poc o no res, tenint en compte que el que més defineix una nació és la seva voluntat col·lectiva de ser, que s'expressa políticament.)

?? Hemos venido a celebrar la Diada de Sant Jordi, un día especial para Cataluña.

? @carrizosacarlos "Desde Cs siempre hemos promovido que esta fuera la verdadera Diada de los catalanes y no una con fondo nacionalista como es la que se celebra todos los años"
pic.twitter.com/Fh1BVTdVp2

? Ciutadans (@CiutadansCs) April 23, 2021

L'anècdota es pot convertir fàcilment en categoria perquè aquest debat, que a Catalunya és força recent i, de moment -com a mínim- de poca rellevància, és una constant que ha marcat l'elecció i celebració de les diades oficials a les comunitats autònomes amb reivindicacions nacionals. Recordem-ho. **A Euskadi, entre el 2011 i el 2013, es va celebrar l'Euskadiko Eguna o Dia del País Basc**, fent-lo coincidir amb la data del referèndum d'aprovació de l'Estatut d'Autonomia. Per què (només) entre el 2011 i el 2013? Aquests són els anys de **govern socialista amb el suport del PP i UPyD**. Els tres partits consideraven que l'Aberri Eguna, el Dia de la Pàtria, que encara avui no és una celebració oficial, era una data massa polititzada i reivindicativa, i divisiva de la societat basca. Això mateix pensava UPyD i sectors importants del PP del **Dia de Castella i Lleó** que se celebra el 23 d'abril en commemoració de la batalla de Villalar en què els comuners van ser derrotats per les tropes de Carles I, perdent les llibertats polítiques de Castella i marcant l'inici de la transposició d'Espanya sobre Castella. De nou, una data "massa reivindicativa" per algunes formacions polítiques.

Situacions de rebuig "a la politització" també les trobem, per exemple, al País Valencià i a les Illes. A aquestes darreres existeix el **Dia de les Illes Balears, festa oficial que coincideix amb la publicació al BOE de l'Estatut d'Autonomia**, i la Festa de l'Estendard, el 31 de desembre, sovint reivindicada com a Diada Nacional, en remembrança de la conquesta de Mallorca pel rei Jaume I. De fet, aquesta diada possiblement sigui la més antiga de l'Estat, doncs es va començar a celebrar un any després d'aquells fets, al segle XIII. En paral·lel, trobem la celebració del **9 d'octubre al País Valencià, també celebrant l'entrada del rei Jaume I a la ciutat de València**, i que va començar a celebrar-se cent anys després. En altres paraules, quan encara faltaven sis segles per a la creació constitucional de la Comunitat Valenciana.

En el cas d'una altra comunitat nacional com és **Galícia**, la seva Diada nacional, el 25 de juliol, vinculada a reivindicacions nacionalistes com a mínim des de principis del segle XX, el franquisme la va engolir i desactivar socialment amb la celebració de l'**apòstol Sant Jaume, patró d'Espanya**.

Si seguim tota la panoràmica de les celebracions de les diverses comunitats autònomes, bàsicament, hi veiem dos grups: les que celebren el dia del seu **naixement com a autonomies** i les que es vinculen a la **celebració religiosa d'un patró o patrona**. D'aquest darrer tipus trobem l'Aragó (Sant Jordi), Astúries (Verge de Covadonga), Extremadura (Verge de Guadalupe) i Navarra (Sant Francesc Xavier). Pel que fa a les que celebren la publicació o aprovació dels seus Estatuts, o celebració de la primera sessió del parlament autonòmic: Canàries, Castella-La Manxa, La Rioja, Múrcia i Andalusia. Recordem que en aquest darrer cas, la data escollida fou en detriment d'una de més reivindicativa en que es commemorava les grans manifestacions en favor de l'autonomia i l'alçament federalista al segle XIX, considerada per l'andalusisme com la Diada Nacional d'Andalusia.

Tenim també el cas de **Cantàbria** en que no s'ha oficialitat una data de celebració autonòmica, deixant sense aquest reconeixement el Dia de la Muntanya, de reivindicació política. I la **Comunitat de Madrid** que celebra l'aixecament del 2 de maig a la Guerra d'independència espanyola.

«S'intenta projectar que l'autogovern és creació exclusiva de la magnanimitat descentralitzadora de la Constitució del 78»

Sembla evident que el calendari festiu de les comunitats autònomes espanyoles reflecteix algunes realitats. I crec que les polèmiques que s'hi associen no són intranscendents, ans al contrari denoten alguna cosa més. En primer lloc, el distint caràcter d'aquestes comunitats. En segon, la voluntat de desnacionalitzar aquestes diades va de la mà de la negació de la plurinacionalitat de l'estat i de l'objectiu d'homogeneïtzar nacionalment, amb l'intent de projectar en l'imaginari social que l'autogovern autonòmic és fruit i creació exclusiva de la magnanimitat descentralitzadora de la Constitució del 78.

Finalment, la suposada tensió o divisió atribuïda a les Diades nacionals no és altra cosa que no

entendre que **entre els ciutadans d'una mateixa comunitat autònoma poden conviure diverses identifications nacionals**. I totes tenen dret a disposar d'un marc institucional que les representi.

[noticiadiariambautor]93/84[/noticiadiariambautor]

Més informació:

Arrimadas, I. (23/04/2017). "Sant Jordi, patrimonio universal". *El Periódico*.

Ciudadanos (2015). "Albert Rivera: 'Cuando Ciudadanos (C's) gobierne Cataluña hará del día de Sant Jordi la Diada de todos los catalanes'"

? (2016). "Ciudadanos (C's) solicita que el día de Sant Jordi sea declarado patrimonio inmaterial de la humanidad por la UNESCO"

? (2017). "Inés Arrimadas demana a Puigdemont que "no polititzi una Diada de Sant Jordi que és de tots""

Payeras, M. (04/01/2017). "La Diada mallorquina cobra sentit". *El Temps*.